

REISBESTEMMING CHILOÉ (Chili)

Ex-penningmeester Roger Bauwens van 'De Vakantiefietsers' vertrok november 2000 als pastoraal helper naar Chili. Hij verwelkomde intussen al een aantal Vlaamse en Nederlandse fietsreizigers, die op doorreis waren in Zuid-Amerika.. Zelf fietste Roger in februari 2002 met Nicolas op het eiland Chiloé, en over deze reis brengen we verslag uit.

Met een lengte van 180 km en een breedte van 50 km is "Isla Grande de Chiloé" - kortweg Chiloé - Chili's grootste eiland na Vuurland. Met nog 23 andere eilanden vormt het de "Archipelago Chiloé" in het merengebied.

Door zijn eeuwenlang isolement is Chiloé een eiland van legenden en sagen. Hoe het er uitzag toen het nog regenwoud was, ontdek je in het 'Parque Nacional de Chiloé'. Landbouw en visvangst is er de hoofdbedrijvigheid, de laatste decennia kwam daar nog zalmkweek en toerisme bij. Wij gingen op de mountainbike een kijkje nemen.

Na de lange busrit Melipilla-Frutillar, gingen we Onze tocht startte in Frutillar, 45 km ten noorden van Puerto Montt. De wind kan hier fel tekeer gaan, er stond een strakke tegenwind. De wisselende zichten op het Llanquihue meer met de besneeuwde Osornovulkaan op de achtergrond, kwamen over als een diareeks met kleurrijke beeldjes. Voorbij Puerto Montt in de richting van Pargua werd het parkoers vlakker en de wind minder dwars. Pargua heeft geen camping, we namen dus de veerboot over het kanaal van Chacao naar de 'boomgaardcamping' in Chacao.

Na het bezoek aan de vroegere hoofdstad Ancud, fietsten we de tweede dag naar Castro, de hoofdstad van het eiland. Hier bevindt zich Fort San Antonio, het laatste Spaanse bolwerk in de onafhankelijkheid van Chili. Vlakke stukken wisselen af met nijldige hellingen, en het was uitkijken voor de vele zalmtransporten. Vanaf de afslag naar Quemchi in Degan waarschuwden borden 'Camino en malo estado' herhaaldelijk: "weg in slechte staat".

De volgende dag bezochten we de geklasseerde kerken van Castro, Nercón, Chonchi, Vilupilli en Dalcahue. Tussen Chonchi en Castro trokken we naar een grote zalmkwekerij. De zehonden die verzot zijn op zalmhapjes, zijn bij zalmkwekers de grote boeman. Met een prijs van 0,85 à 1,35 € per kilo is zalm niet echt duur. In de

namiddag maakten we richting Dalcahue kennis met z.g.n. “ripio”, een wegdek van zand en stenen.

Hevig onweer en bakken regen de hele nacht, voor ons een nachtmerrie maar voor de ploeg brandbestrijding een geschenk uit de hemel. De kans op nieuwe bosbranden is nu aanzienlijk kleiner. Door de aanhoudende droogte gingen dit jaar in Zuid-Chili honderden hectaren bos en heide in vlammen op.

De vierde dag is opnieuw een warme zonnige dag. We hebben geluk, want het weer in Zuid-Chili is even wisselvallig als in België. Alleen winterse nachtvorst is hier uiterst zeldzaam. In de veerboot op weg naar het vasteland genoten we van de kunstjes van twee speelse zeehonden in onze vaargeul.

Op de laatste reisdag bezoeken we de haven van Puerto Montt en Puerto Varas. Hier wonen veel mensen met Duitse roots, nadat Duitse pioniers halverwege de 19de eeuw de streek ontgonnen. Het openluchtmuseum van Frutillar herdenkt deze Duitse kolonisten. In de smidse kun je als souvenir je naam laten graveren in een hoefijzer. Wie geen interesse heeft in de tijd van toen, kan de artesaniamarkten van Angelmo, Castro of Dalcahue bezoeken.

In Chiloé herken ik een aantal gelijkenissen met Ierland en Noorwegen. In Zuid-Ierland zag ik dezelfde palmboomsoorten en in de wegbermen dezelfde belleboom. Zoals Noorwegen houdt ook Chiloé zijn legenden en sagen in ere; de trol Trauco is hier de bekendste mythologische figuur. Maar ook de zalmkwekerijen en de ingesneden kustlijn van Chiloé herinneren aan Noorwegen. De echte fjordenkust is nog meer zuidelijk en die bereik je vanuit Puerto Montt via de Carretero Austral. Maar dat is een andere tocht.

Algemene informatie

Chiloé was in de koloniale tijd (1560-1802) een geïsoleerde buitenpost. De Mapuche-Indianen konden ten zuiden van de Bio-biorivier de Spanjaarden buitenhouden. De eilandbewoners, de Chilotes, hebben vaak nog Mapuche-namen. Ze werden gekerstend door Franciscanen. Later gingen de Jezuiten per boot de sacramenten jaarlijks toedienen. De lokale gemeenschap bouwde 150 houten kerkjes op het eiland,

waarvan er nu 14 beschermd zijn als nationaal monument en door Unesco erkend als cultureel erfgoed.

Klimaat

Wind en regen komen veelvuldig voor op het eiland. De zomer van 2001 was uitzonderlijk droog.

Overnachten

Er zijn jeugdherbergen in Frutillar, Puerto Montt en Ancud. Allen in de belangrijkste centra vind je een camping. Wild kamperen is niet toegelaten, maar de mensen zijn zeer gastvrij. Je kunt meestal je tentje opzetten op het erf van een huis of van een boerderij.

Hoe bereiken?

Er is busverbinding van Santiago naar Puerto Montt en Castro. Deze bussen kunnen een beperkt aantal fietsen meenemen. Met de veerboot van Pargua (57 km van Puerto Montt) naar Chacao bereik je Chiloé. Het fietstransport kost 2000 pesos (4 €) Vanuit Quellon kun je naar Chaitén oversteken (duur 5 uur) op weg naar de Carretero Austral.

Gidsen

De verzorgde folder van Sernatur (Servicio Nacional de Turismo) bevat een goede kaart van het eiland en info over de geklasseerde kerken van Chiloé.

Roger Bauwens, Casilla 114, Melipilla (Chile) – e-mail: roger.bauwens@yahoo.com

Van 6 juni tot 2 september 2002 is Roger met vakantie in België (Schooldreef 84, 9170 De Klinge) en telefonisch bereikbaar op nr. 03-770.79.69.